

36600 X Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van
Defensie (X) voor het jaar 2025

Nr. 80 Brief van de minister en staatssecretaris van Defensie

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 mei 2025

Hierbij bieden wij u de jaarverslagen aan van de toezichthouders van Defensie over het jaar 2024. Het gaat om de jaarverslagen van de Beveiligingsautoriteit (BA), de Functionaris Gegevensbescherming (FG), de Inspectie Militaire Gezondheidszorg (IMG), de Inspectie Veiligheid Defensie (IVD), het Korps Militaire Controleurs Gevaarlijke Stoffen (KMCGS) en de Militaire Luchtvaart Autoriteit (MLA).

Hoofdboodschap van de toezichthouders

Wij bereiden ons gezamenlijk voor om in een crisissituatie met passend en effectief toezicht bij te dragen aan een optimaal inzetbare organisatie. Een krijgsmacht functioneert het best als beleid, uitvoering en toezicht elkaar versterken.

In de oplegnota geven de toezichthouders een gezamenlijke boodschap mee, gebaseerd op het toezicht van het afgelopen jaar en waarneembare trends. Wij onderstrepen het belang van deze boodschap: effectief en gericht toezicht draagt bij aan gevechtskracht. Daarom gaan wij hieronder aan de hand van een aantal aandachtsgebieden in op de hoofdboodschap van de toezichthouders.

Appreciatie

De toezichthouders vragen terecht aandacht voor de inspanningen die worden gevraagd van de organisatie in het kader van hoofdtaak 1. De versnelde gereedstelling vraagt veel van onze mensen. Om de capaciteit van de organisatie te vergroten zal Defensie moeten groeien, zodat er voldoende personeel is met de juiste kennis en ervaring. De toezichthouders noemen als voorbeelden het werken met gevaarlijke stoffen en de privacy compliance binnen Defensie. Defensie blijft daarom investeren in getraind en gekwalificeerd personeel, en neemt de ontwikkelingen in het informatiedomein onder meer mee in de voorbereidingen op de Wet op de Defensiegereedheid. Ook de druk op de zorg voor ons personeel neemt toe. Goede gezondheidszorg houdt het personeel optimaal inzetbaar en versterkt het moreel en het vertrouwen in de organisatie. Zorg voor de gezondheid van haar personeel blijft voor Defensie daarom van groot belang. Dit vraagt om het opvolgen van de verbeterpunten voor de militaire gezondheidszorg en daarnaast extra stappen op het gebied van kort cyclisch toezicht, deelname aan oefeningen, en versterking van nationale en internationale samenwerking met militaire en civiele partners.

De gereedstelling voor hoofdtak 1 vereist wederzijds vertrouwen en een goede samenwerking in de driehoek beleid-uitvoering-toezicht. Op deze manier maken wij optimaal gebruik van de professionaliteit, vindingrijkheid en teamgevoel van onze mensen. Dit moeten we op elk niveau zien te versnellen, zoals ook aan bod is gekomen in de recente dagorder van de Commandant der Strijdkrachten. Wij zijn het eens met de toezichthouders dat het toezicht steeds vaker aan de voorkant moet plaatsvinden, en kort cyclisch en risicogericht van vorm. Dit betekent dat informatie zo vroeg mogelijk wordt opgehaald en geanalyseerd, om de inzichten die hieruit voortkomen snel te delen binnen de organisatie. Effectief en gericht toezicht kan zo bijdragen aan het behoud van operationele capaciteiten en het voorkomen van vermijdbare verliezen.

De toezichthouders vragen daarnaast aandacht voor de randvoorwaarden die nodig zijn voor militaire inzet en voorbereiding daarop. Defensie werkt daarom doorlopend aan een bedrijfsvoering die op orde is, bijvoorbeeld in relatie tot de materieellogistieke keten en het borgen van de expertise die nodig is bij verwervingsprocessen. Ook een goede fysieke beveiliging van defensielocaties is hierbij van belang. Daarvoor werken we aan een duidelijk overzicht van 'Te Beschermen Belangen' en mitigerende maatregelen. Verder werkt Defensie aan het inrichten van het beheer rondom cryptomiddelen, informatiesystemen en industriële veiligheid.

Een veilige werkomgeving is een derde randvoorwaarde. Defensie gaat in de voorbereiding op een mogelijk grootschalig conflict meer en intensiever oefenen, waardoor er mogelijk meer ongevallen zullen plaatsvinden. Een bewuste omgang met risico's blijft hierbij van belang, omdat een veilige werkomgeving de uitval verkleint en daarmee de gereedstelling en effectiviteit van eenheden vergroot. Deze veiligheidscultuur kunnen we niet alleen maken met regels, omdat een teveel aan regels eigen verantwoordelijkheid wegneemt. Defensie werkt daarom aan het vereenvoudigen van regelgeving en geeft daarmee de eenheden meer vrijheid om de eigen processen veilig in te richten met behulp van integraal risicomanagement. Dit betekent ruimte geven waar het kan, maar tegelijkertijd de ondergrens bewaken als de situatie daarom vraagt.

Tot slot

De gereedstelling voor hoofdtak 1 raakt de hele defensieorganisatie en daarmee alle toezichtsdomeinen. Effectief en gericht toezicht versterkt de operationele gereedheid van de krijgsmacht en draagt bij aan de benodigde versnelling van de organisatie. In de voorbereiding op een grootschalig conflict hebben we alle onderdelen van Defensie nodig, ook haar toezichthouders. Daarom zijn wij de toezichthouders erkentelijk voor hun jaarverslagen en de bijdrage die zij leveren aan Defensie. Zij onderstrepen het belang van toezicht in relatie tot hoofdtak 1.

De minister van Defensie,
R.P. Brekelmans

De staatssecretaris van Defensie,
G.P. Tuinman

